

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

ΕΓΩ Ο ΠΟΛΙΤΗΣ

ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:

- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ
- ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΣΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΣΤΗ ΚΥΠΡΟ
- ΘΕΣΠΙΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
- ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΕΙ ΓΙΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΕ ΟΤΙ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΣΤΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η Κύπρος είναι μόνιμο μέλος της «Ομάδας Κρατών κατά της Διαφθοράς» (GRECO). Αυτή η οργάνωση ιδρύθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1999 για να βοηθήσει τις χώρες μέλη στην καταπολέμηση της διαφθοράς, για την παρακολούθηση και την επεξεργασία τρόπων και μεθόδων επιτυχούς καταπολέμησης. Το 2014, ο πρόεδρος της GRECO δήλωσε ότι, σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, η νομοθεσία για την καταπολέμηση της διαφθοράς δεν υπάρχει ή είναι τόσο περίπλοκη, ώστε η αποτελεσματικότητά της να είναι πολύ μικρή. Η Κύπρος είναι ένα χτυπητό παράδειγμα για τη συγκεκριμένη δήλωση.

Στην εξέλιξη της ιστορίας του ο κυπριακός λαός αντιμετώπισε πολλές συμφορές, πολέμους και φυσικές καταστροφές. Οι κάτοικοι του νησιού βοηθούσαν πάντα ο ένας τον άλλο, τους φίλους, τους γνωστούς και τους συγγενείς τους. Όπως και σε άλλες χώρες της Νότιας Ευρώπης, στη Κύπρο εξακολουθούν να είναι αναπτυγμένα τέτοια φαινόμενα, όπως η οικογενειοκρατία, η κουμπαροκρατία και οι συγγενικές σχέσεις. Συχνά οι συγγενικές και φιλικές σχέσεις υπερισχύουν των κρατικών και των δημόσιων θεμάτων. Στην κυπριακή κοινωνία τέτοιες σχέσεις δεν προκαλούν ντροπή και ουσιαστικά δεν καταδικάζονται από την κοινή γνώμη.

Ως αποτέλεσμα, σύμφωνα με τα στοιχεία της οργάνωσης Διεθνής Διαφάνεια (Transparency International) ο Διεθνής Δείκτης Αντίληψης της Διαφθοράς (INDEX TI) στην Κύπρο μειώθηκε από τις 66 μονάδες το 2012 (29η θέση ανάμεσα σε 174 χώρες του κόσμου) στις 55 μονάδες το 2016 (47η θέση). Μάλιστα περισσότερο από το ήμισυ αυτής της μείωσης σημειώθηκε στο δείκτη το 2016. Επι-

στημονικά και πρακτικά έχει αποδειχθεί ότι η διαφθορά έχει αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία, στην εισροή ξένων επενδύσεων στη χώρα, στη ποιότητα ζωής και στη διάρκεια της, στην εκπαίδευση και στην υγεία. Αυξάνεται η εισοδηματική ανισότητα και το ποσοστό φτώχειας.

Η μη αντιμετώπιση του προβλήματος της διαφθοράς, η μη λήψη μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση, θα φέρει περαιτέρω εξαθλίωση στη χώρα, αποδόμηση των πολιτικών θεσμών και υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Το γραφείο Καταπολέμησης της Διαφθοράς πρέπει να είναι εντελώς ανεξάρτητο με άμεση υπαγωγή του στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Θα πρέπει να στελεχωθεί από αποφοίτους των καλύτερων πανεπιστημίων και νέους επαγγελματίες, ιδίως από τους τομείς της νομικής και της οικονομίας. Θα πρέπει να είναι νέοι άνθρωποι που δεν πρόλαβαν να σχετιστούν με διεφθαρμένες καταστάσεις. Ο Πρόεδρος διορίζει προσωπικά κάθε μέλος του Γραφείου για έξι χρόνια χωρίς δυνατότητα επαναδιορισμού.

Οι κύριες λειτουργίες του Γραφείου θα είναι: η εξέταση παραπόνων και καταγγελιών που περιέχουν κατηγορίες για διαφθορά στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, η διερεύνηση υποθέσεων αμέλειας και αδιαφορίας, που διαπράττονται από δημόσιους λειτουργούς, καθώς και ο έλεγχος της νομιμότητας των ενεργειών και των αποφάσεων τους.

Το Γραφείο αποτελείται από τρία τμήματα:

A) Επιχειρησιακό Τμήμα με ειδικούς ντετέκτιβ με τις ευρύτερες δυνατές εξουσίες για το σχεδιασμό και εντοπισμό διεφθαρμένων προσώπων, την διεξαγωγή ανακρίσεων, την κράτηση υπόπτων, την προετοιμασία και αποστολή σε δίκη των υποθέσεων διαφθοράς. Για την υποστήριξη του περιβάλλοντος διαφάνειας στις επιχειρήσεις, το Γραφείο θα διερευνά επίσης τη διαφθορά στον ιδιωτικό τομέα, για τυχόν συμμετοχή σε δωροδοκίες και μίζες.

B) Τμήμα Έρευνας και ανάλυσης για τον εντοπισμό διασυνδέσεων διαφθοράς στο κρατικό μηχανισμό, για τη μελέτη των σχημάτων και των τρόπων που γίνονται οι δωροδοκίες και δίνονται οι μίζες. Στα καθήκοντα του τμήματος θα είναι ο συνεχής έλεγχος των δαπανών του

κρατικού προϋπολογισμού, ο έλεγχος των προϋπολογισμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ο οικονομικός έλεγχος των μεγάλων έργων υποδομής. Το κύριο καθήκον είναι η ανίχνευση και η πρόληψη των ευάλωτων για διαφθορά θέσεων στη κρατική μηχανή και η οικονομική ασφάλεια του κράτους.

Γ) Το Τμήμα Δημοσίων Σχέσεων. Θα είναι υπεύθυνο για την επιλογή με διαγωνισμό των υποψηφίων για κρατικές θέσεις και δημόσια αξιώματα και την περαιτέρω προώθησή τους, καθώς και για την καλύτερη κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων.

Καθήκον επίσης του τμήματος θα είναι η κάλυψη από τα ΜΜΕ των εργασιών καταπολέμησης της διαφθοράς, η εκλαΐκευση των οφελών που προκύπτουν από τις έντιμες και ανταγωνιστικές σχέσεις μεταξύ εξουσίας και κοινωνίας.

Η Δημοσίευση του μητρώου του κράτους για τους πολίτες, που εμπλέκονται σε σχέσεις διαφθοράς και έχουν καταδικαστεί για αυτό.

Η διεξαγωγή διαφωτιστικής εργασίας με τον πληθυσμό της χώρας για τους κινδύνους και τις συνέπειες της διαφθοράς, αναπτύσσοντας τα αρνητικά συναισθήματα της κοινωνίας προς το κοινωνικό αυτό φαινόμενο.

Το Γραφείο Καταπολέμησης της Διαφθοράς θα διαθέτει πρωτοφανή δύναμη και εξουσιοδότηση, όπως το δικαίωμα, χωρίς δικαστική εντολή, της κράτησης υπόπτων και διερεύνησης πράξεων διαφθοράς, ο έλεγχος των τραπεζικών τους λογαριασμών και των λογαριασμών ιδίων κεφαλαίων, οι φόροι που καταβάλλονται κ.α.

Επίσης τη Διεξαγωγή επιχειρήσεων σε σχέση με τους συγγενείς του υπόπτου, το κάλεσμα για ανάκριση διαφόρων μαρτύρων, και τη διερεύνηση των αδικημάτων που μπορεί να συμβούν κατά τη διάρκεια εξέτασης της υπόθεσης.

Το Γραφείο Καταπολέμησης της Διαφθοράς πρέπει να έχει το δικαίωμα να ασκήσει δίωξη σε οποιοδήποτε, χωρίς εξαιρέσεις, πολίτη, ανεξαρτήτως θέσης, βαθμού ή θρησκευτικής λατρείας. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στους υπαλλήλους των κρατικών οργάνων, των οποίων οι θέσεις και το αντικείμενο εργασίας είναι δυνητικά επικίνδυνα για διαφθορά.

Ο έλεγχος των δραστηριοτήτων του Γραφείου Καταπολέμησης της Διαφθοράς θα πρέπει να γίνεται από Δημόσια Επιτροπή, στην οποία θα καλούνται να λάβουν μέρος εκπρόσωποι της κοινωνίας των Πολιτών, με ιδιαίτερο κύρος και οι οποίοι δεν σχετίζονται με τη δημόσια υπηρεσία.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΣΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Στον κόσμο υπάρχουν αρκετά κράτη που έχουν αντιμετωπίσει τη διαφθορά με επιτυχία και έχουν όπως και η Κύπρος το Βρετανικό νομικό σύστημα. Με βάση το Βρετανικό δίκαιο μπορεί να δημιουργηθεί μια πολύ αποτελεσματική εθνική νομοθεσία κατά της διαφθοράς. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί η υπάρχουσα ευρωπαϊκή νομοθεσία και η εμπειρία των πιο προηγμένων χωρών της Ασίας, όπως η Σιγκαπούρη και το Χονγκ Κονγκ, καθώς και οι συστάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Τα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης για καταπολέμηση της διαφθοράς βασίζονται σε τρία νομοθετήματα:

Στη Σύμβαση Ποινικού Δικαίου κατά της διαφθοράς (ETS 173), στη Σύμβαση Αστικού Δικαίου κατά της διαφθοράς (ETS 174) και επίσης στο Πρόσθετο Πρωτόκολλο ETS 173 (ορίζει την ποινική ευθύνη για την ενεργητική και παθητική δωροδοκία των διαιτητών και τα μελών της κριτικής επιτροπής).

Απέναντι στο νόμο κατά της διαφθοράς όλοι οι δημόσιοι λειτουργοί θα πρέπει να είναι ίσοι, είτε πρόκειται για λειτουργούς στη μεσαία ιεραρχία, είτε μέλη του Κοινοβουλίου ή ακόμη και ο ίδιος ο Πρόεδρος. Βασικό αξίωμα του νόμου κατά της διαφθοράς πρέπει να αποτελεί το τεκμήριο ενοχής και είναι καθήκον του υπόπτου να αποδείξει την αθωότητά του.

Εγγυητής της εφαρμογής του νόμου για καταπολέμησης της διαφθοράς πρέπει να είναι ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣ

Είναι απαραίτητο να προετοιμαστεί και να υιοθετηθεί ένας κώδικας συμπεριφοράς των υπαλλήλων, στον οποίο θα καθορίζονται λεπτομερώς όλοι οι κανονισμοί, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του δημοσίου λειτουργού, η σαφής τήρηση και εφαρμογή των οποίων, θα παρέχει ασφάλεια στο Πολίτη από τις κατηγορίες ή υποψίες για διαφθορά, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους στη δημόσια υπηρεσία.

Ένα από τα πιο σημαντικά μέτρα για την αποτελεσματική καταπολέμηση της διαφθοράς είναι η αύξηση των μισθών των υπαλλήλων, το επίπεδο των οποίων θα πρέπει να είναι αρκετά ελκυστικό, ώστε να θέλουν να εργαστούν στην δημόσια υπηρεσία οι καλύτεροι επαγγελματίες και ειδικοί. Η σταθερή και καλοπληρωμένη διοίκηση είναι το κλειδί για την επιτυχή διαχείριση της χώρας. Και με την έναρξη της οικονομικής ανάκαμψης η αύξηση των μισθών των δημοσίων υπαλλήλων θα πρέπει να αυξάνεται ανάλογα με τα εισοδήματα του ιδιωτικού τομέα στην οικονομία. Για όλες τις θέσεις των μεσαίων και υψηλόβαθμων αξιωματούχων του κράτους πρέπει να πραγματοποιούνται ανοικτοί διαγωνισμοί. Η τοποθέτηση κάθε δημοσίου λειτουργού σε υψηλή θέση, θα πρέπει να έχει και τις συστάσεις του Γραφείου Καταπολέμησης της Διαφθοράς.

Στο επίκεντρο της πολιτικής προσωπικού του κρατικού μηχανισμού θα πρέπει να καθοριστούν και να τηρούνται αυστηρά οι βασικές αρχές, οι οποίες θα εξασφαλίζουν τη λειτουργία των νόμων κατά της διαφθοράς, θα διασφαλίζουν τη διαφάνεια του ελέγχου των κατώτερων υπαλλήλων προς τους ανώτερους και την εναλλαξιμότητα των υπαλλήλων, ώστε να προληφθεί η δημιουργία δεσμών διαφθοράς.

Εκτός από την ενθάρρυνση για την υιοθέτηση του, ο κώδικας θα πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον τιμωρία για την μη εφαρμογή του. Κάθε πολίτης μπορεί να κριθεί ένοχος για δωροδοκία και το δικαστήριο να τον υποχρεώσει να αποκαταστήσει τη ζημιά, να του επιβάλλει πρόστιμο, να του κατασχέσει την περιουσία κ.λπ. Αλλά εάν ο πολίτης ήταν ταυτόχρονα δημόσιος υπάλληλος, τότε για την παραβίαση του Κώδικα τον περιμένει στέρση της σύνταξης και όλα τα οφέλη που λάμβανε από το κράτος. Η αρχή του «καρότου και του μαστίγιου» αποδείχθηκε αποτελεσματική στη μάχη κατά της διαφθοράς των κυβερνητικών υπαλλήλων.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΕΙ ΓΙΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑ

Η Κύπρος είναι μια σχετικά μικρή χώρα με πληθυσμό 1 περίπου εκατομμύριο ανθρώπους. Για μια ευτυχισμένη ζωή, σε μια μικρή – περιορισμένη κοινωνία, είναι σημαντικό να έχει κανείς άψογη φήμη, λευκό μητρώο. Διαφορετικά είναι δύσκολο να συνεργαστεί με την κοινωνία, η οποία έχει για τον συγκεκριμένο πολίτη αρνητική εικόνα. Πολύ αποτελεσματική τιμωρία για ένα πρόσωπο που έχει συλληφθεί και καταδικαστεί για διαφθορά είναι η εγγραφή του ονόματος του στο επίσημο μητρώο το οποίο θα πρέπει να δημοσιοποιείται στο Διαδίκτυο, όπου ο καθένας μπορεί να το δει. Ελάχιστοι λογικοί άνθρωποι θα ρισκάρουν τη φήμη τους. Κανένα από τα υλικά αγαθά δεν μπορεί να συγκριθεί με μια παρόμοια ηθική βλάβη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

Η Κύπρος έχει όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις και δυνατότητες για να μετατραπεί σε μια επιτυχημένη πολιτισμένη χώρα με ανεπτυγμένη οικονομία και υψηλό βιοτικό επίπεδο. Ωστόσο, το πρόβλημα της διαφθοράς δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους όχι μόνο για την οικονομία αλλά και για όλους τους τομείς της ζωής. Η διαφθορά αυξάνεται με ταχείς ρυθμούς, όπως αποδεικνύεται και από τη δυναμική του δείκτη της Διεθνούς Διαφάνειας . Μείωση κατά μια μονάδα του Δείκτη Αντίληψης της Διαφθοράς μειώνει κατά 1,5% την αναλογία των εσόδων του προϋπολογισμού προς το ΑΕΠ. Από το 2012, ο δείκτης μειώθηκε κατά 11 μονάδες, δηλαδή, σε 5 χρόνια η αναλογία των εσόδων του προϋπολογισμού μειώθηκε κατά 16,5% προς το ΑΕΠ! Αυτά τα χρήματα δεν χρησιμοποιούνται για τη χώρα, αλλά πηγαίνουν στις τσέπες κάποιων υπαλλήλων.

Μόνο η αφαίρεση της επιβάρυνσης που φέρνει η διαφθορά στην οικονομία μπορεί να δώσει ρυθμούς αύξησης του ΑΕΠ και επίπεδο διαβίωσης για όλους τους πολίτες στο επίπεδο των προηγμένων χωρών του κόσμου. Άλλα παραδείγματα στην διεθνή ιστορία δεν υπάρχουν!

Για την εξάλειψη της διαφθοράς χρειάζεται η πολιτική βούληση της ηγεσίας της χώρας και η συνεργασία όλων των πολιτικών δυνάμεων και της κοινωνίας.

Το Κόμμα ΕΓΩ Ο ΠΟΛΙΤΗΣ έχει ως στόχο να αλλάξει αυτή τη κατάσταση, να μετατρέψει τη Κύπρο σε μια ευημερούσα σύγχρονη χώρα, όπου στην πρώτη γραμμή θα τίθενται τα συμφέροντα της Δημοκρατίας, τα συμφέροντα του κράτους, τα συμφέροντα του κάθε πολίτη. Η Κύπρος χρειάζεται τη στήριξή μας!

